

A TANTÁRGY ADATLAPJA

1. A képzési program adatai

1.1 Felsőoktatási intézmény	Babeş-Bolyai Tudományegyetem
1.2 Kar	Bölcsészettudományi Kar
1.3 Intézet / Tanszék	Hungarológiai Tanulmányok Doktori Iskola, BBTE
1.4 Szakterület	kultúratudomány
1.5 Képzési szint	doktori képzés
1.6 Szak / Képesítés	PhD

2. A tantárgy adatai

2.1 A tantárgy neve		LSD1101 A kommunikáció antropológiája						
2.2 Az előadásért felelős tanár neve				Dr. Habil. Domokos Johanna, Prof. Dr. Tánczos Vilmos				
2.3 A szemináriumért felelős tanár neve				Dr. Habil. Domokos Johanna, Prof. Dr. Tánczos Vilmos				
2.4 Tanulmányi év	1	2.5 Félév	2	2.6 Az értékelés módja	V	2.7 A tantárgy típusa	Tartalma szerint	Szinteti záló
							A tantárgy jellege (kötelező/választható/faktultatív)	Kötelező

3. Teljes becsült idő (az oktatási tevékenység féléves óraszámja)

3.1 Heti óraszám	3	3.2 előadás	2	3.3 szeminárium	1
3.4 A tantervben szereplő össz-óraszám		3.5 előadás		3.6 szeminárium	
A tanulmányi idő elosztása:					
A tankönyv, a jegyzet, a szakirodalom vagy saját jegyzetek tanulmányozása					
Könyvtárban, elektronikus adatbázisokban vagy terepen való további tájékozódás					
Szemináriumok / házi feladatok, portfóliók, referátumok, esszék kidolgozása					
Konzultáció					
Vizsgák					
Más tevékenységek.....					
3.7 Egyéni munka össz-óraszám					
3.8 A félév össz-óraszámja					
3.9 Kreditszám	10				

4. Előfeltételek (ha vannak)

4.1 Tantervi	–
4.2 Kompetenciabeli	–

5. Feltételek (ha vannak)

5.1 Az előadás lebonyolításának feltételei	jelenlét (az előadásokon való részvétel) infrastruktúra (terem, tábla, laptop, vetítő)
5.2 A szeminárium lebonyolításának feltételei	jelenlét (az előadásokon való részvétel) infrastruktúra (terem, tábla, laptop, vetítő)

6. Elsajátítandó kompetenciák

Szakmai kompetenciák	C2.1: a különböző kulturális tények és jelenségek elemzéséhez szükséges alapfogalmak, elméletek és módszerek ismerete és alkalmazása C2.2: kulturális tények leírása és értelmezése többszemponútú kontextualizáción keresztül C2.3: szakspecifikus fogalmak és módszerek interdiszciplináris keretben való értelmezése C2.4: kulturális tények elemzésében érvényesíthető szempontok előnyeinek és hátrányainak felmérése megfelelő kritériumok alkalmazásával C3.1: a szaktudás átadásában (ti. annak ismertetésére, kifejtésére) legalkalmasabbnak vélt eljárások felismerése, valamint alkalmazásuk sajátosságainak és következményeinek tudatosítása C4.1: a néprajzi alapfogalmak, módszerek és elméletek (be)azonosítása, illetve meghatározása C4.2: a néprajzi irányzatok és módszerek fontosságának felismerése, sajátosságainak beazonosítása a kultúrakutatás tudománytörténeti kontextusában
Általános kompetenciák	CT1: A szakmai feladatok kijelölt határidőn belüli hatékony és felelősségteljes teljesítése/megvalósítása a tudományos tevékenység etikai elveinek tiszteletben tartásával és a szakszerű hivatkozás szabályainak szigorú alkalmazásával (gyakorlati jellegű tevékenységek során a magyar népi kultúra különböző területein fellelhető, gyűjthető és értelmezhető jelenségek áttekintése; lehetséges kutatási témák körvonalazása és módszertani megközelíthetőségének megvitatása). CT2: csoporton belüli, illetve személyközi (interperszonális) kommunikációs készségek fejlesztése és a csoportmunka keretében felvállalható szerepek kialakítása

7. A tantárgy célkitűzései (az elsajátítandó kompetenciák alapján)

7.1 A tantárgy általános célkitűzése	A tantárgy célja, hogy megismertesse a hallgatókat a vallásos kommunikáció antropológiájának elméleti kérdéseivel és fontos kultúrtörténeti formáival a kezdetektől napjainkig.
7.2 A tantárgy sajátos célkitűzése	a szakterminológia és különböző elméletek, irányzatok ismertetése, a rájuk vonatkozó tudnivalók elsajátítása a vallásos kommunikáció elemzésével foglalkozó elméletek és módszerani irányzatok áttekintése, valamint a metodológiai alkalmazhatóság szemléltetése lehetséges kutatási témák felismertetése, beazonosítása és módszertani megközelíthetőségének megvitatása tanulmányírás és recenzió-készítés

8. A tantárgy tartalma

8.1 Előadás	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
1. téma Bevezetés. A vallásos kommunikáció és médiumai	frontális előadás leíró, értelmező és okfeltáró magyarázat , illetve szemléltetés	- Az óralátogatás fakultatív. - A kurzus óravázlatait hallgatók elektronikus úton kapják meg.
2. téma A platonai képfelfogás. A keresztény neoplatonizmus.	frontális előadás leíró, értelmező és okfeltáró magyarázat , illetve szemléltetés	
3. téma A vallásos kommunikáció 1. A szó	frontális előadás leíró, értelmező és okfeltáró magyarázat , illetve szemléltetés	
4. téma A vallásos kommunikáció 2. Az írás	frontális előadás leíró, értelmező és okfeltáró	

	magyarázat, illetve szemléltetés	
5. téma A vallásos kommunikáció 3. Divináció, látomás, csoda	frontális előadás leíró, értelmező és okfeltáró magyarázat, illetve szemléltetés	
6. téma A vallásos kommunikáció 4. A rituális kommunikáció.	frontális előadás leíró, értelmező és okfeltáró magyarázat, illetve szemléltetés	
7. téma Többnyelvűség poétikája: elméleti és módszertani felvezetés	frontális előadás leíró, értelmező és okfeltáró magyarázat, illetve szemléltetés	
8. téma Többnyelvűség poétikája a határvidáken (Triest)	frontális előadás leíró, értelmező és okfeltáró magyarázat, illetve szemléltetés	
9. téma Többnyelvűség poétikája: narratológiai szempontból	frontális előadás leíró, értelmező és okfeltáró magyarázat, illetve szemléltetés	
10. téma Többnyelvűség poétikája és a kódváltás	frontális előadás leíró, értelmező és okfeltáró magyarázat, illetve szemléltetés	
11. téma Többnyelvűség poétikája: Afrika esete	frontális előadás leíró, értelmező és okfeltáró magyarázat, illetve szemléltetés	
12. téma Többnyelvűség poétikája: szerzői szabadság	frontális előadás leíró, értelmező és okfeltáró magyarázat, illetve szemléltetés	
Könyvészet • Arasse, Daniel: Ars memoriae és vizuális szimbólumok: a képzelet kritikája és a reneszánsz vége. In: Pál József (szerk.): <i>Az ikonológia elmélete</i>. Szeged, 1997. 115–156.• Dánél Mónika.: Többkultúrájú terek akcentusai – A többnyelvűség poétikai, irodalomtörténeti és társadalmi lehetőségei. PARTITÚRA: A SAMBUCUS IRODALOMTUDOMÁNYI TÁRSASÁG FOLYÓIRATA 16 : 1 pp. 13-36. , 24 p. (2021)• Deganutti, Marianna: Literary Multilingualism in the Borderlands. The Challenge of Trieste'. New York and London, Routledge, 2023.• Domokos, Johanna: Endangered literature. Budapest, L'Harmattan/Károli. 2018.• Duby, Georges: <i>A katedrálisok kora</i>. Művészet és társadalom. 980–1420. Budapest, Corvina Kiadó, 2005..• Keszeg Vilmos–Peti Lehel–Pócs Éva: <i>Álmok és látomások a 20–21. századból</i>. Szöveggyűjtemény. I. kötet. L'Harmattan – PTE Néprajz–Kulturális Antropológia Tanszék, 2009.• Ong, Walter: <i>Szóbeliség és írásbeliség</i>. Budapest, Gondolat, 2010.• Platón: Phaidrosz. In: <i>Válogatott művei</i>. Budapest, Európa Könyvkiadó, 1983. 495–567.• Pócs Éva (szerk.): <i>Test, lélek, szellemek és természetfeletti kommunikáció</i>. Vallásetnológiai fogalmak tudományközi megközelítésben. Budapest, 2015.		

- Szőnyi György Endre: *Pictura & Scriptura*. Hagyományalapú kulturális reprezentációk huszadik századi elméletei. Szeged, JATEPress, 2004. 53–74.; 203–227.
- Turner, Victor: *A rituális folyamat: struktúra és antistruktúra*. Budapest, Osiris Kiadó, 2002.
- Waal Malefijt, Annemarie de: *Religious Communication*. In: Religion and Culture. An Introduction to Anthropology of Religion. Waveland Press, USA, 1989. 196–227.

8.2 Szeminárium	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
1. téma A szemináriumi témakörök, olvasmányok ismertetése, a gyakorlati tennivalók/feladatok megbeszélése. Könyvészet és kézikönyvek.	interpretatív magyarázat	- Minden hallgató tart egy saját szemináriumot (kb. 45 perc a beszélgetéssel együtt) saját maga által választott témából.
2. téma A platóni képfelfogás. A keresztény neoplatonizmus. A ferences szellem. A gótika.	kiselőadás leíró, értelmező és okfeltáró magyarázat, illetve szemléltetés és megbeszélés	
3. téma A középkori bestiáriumok. A középkor térképei. Ördöggépzetek a középkorban	kiselőadás leíró, értelmező és okfeltáró magyarázat, illetve szemléltetés és megbeszélés	
4. téma A középkor eszkatologikus időfelfogása. A paradicsom és a pokol. A földi paradicsom képei	kiselőadás leíró, értelmező és okfeltáró magyarázat, illetve szemléltetés és megbeszélés	
5. téma A 18. századi erdélyi protestáns templomok kazettás mennyezetei. A bukovinai kolostorok ikonográfiai ábrázolásai. A máramarosi román fatemplomok képei.	kiselőadás leíró, értelmező és okfeltáró magyarázat, illetve szemléltetés és megbeszélés	
6. téma A romantika képszemlélete. A romantikus giccs.	kiselőadás leíró, értelmező és okfeltáró magyarázat, illetve szemléltetés és megbeszélés online	
7. téma Elméletek és módszertanok ismertetése a többnyelvű irodalmi és művészeti alkotások megértésére	interpretatív magyarázat online	
8. téma A határvidékek irodalmának kihívásai, trieszti szerzők műveinek olvasása, elemzése	kiselőadás leíró, értelmező és okfeltáró magyarázat, illetve szemléltetés és megbeszélés online, angolul	
9. téma A többnyelvűség műbeli manifesztációi narratológiai szintek függvényében	kiselőadás leíró, értelmező és okfeltáró magyarázat, illetve szemléltetés és megbeszélés online	
10. téma Irodalmi nyelvi változásai Afrikában	kiselőadás leíró, értelmező és okfeltáró magyarázat, illetve szemléltetés és megbeszélés	

	online, angolul	
11. téma Kódváltás fajtái (latens és expresszív formák)	kiselőadás leíró, értelmező és okfeltáró magyarázat, illetve szemléltetés és megbeszélés online	
12. téma Életrajztól, szociális kontextustól független művészi többnyelvűség	kiselőadás leíró, értelmező és okfeltáró magyarázat, illetve szemléltetés és megbeszélés online, angolul	
Könyvészet		
Burckhardt, Titus: <i>Chartres és a katedrális születése</i>. Budapest, Arcticus Kiadó, 2001. Culianu, Ioan Petru: <i>Călătorii în lumea de dincolo</i>. Iaşi, Polirom, 2002. (Eredeti kiad.: <i>Out of This World</i>. Otherwordly Journeys from Gilgamesh to Albert Einstein. 1991.) Duby, Georges: <i>A katedrálisok kora</i>. Művészet és társadalom. 980–1420. Budapest, Corvina Kiadó Eco, Umberto: <i>Művészet és szépség a középkori esztétikában</i>. Budapest, Európa Könyvkiadó, 2007. 65–87. (zene, szám, harmónia), 104–147. (egyetemes allegorizmus), 233. old. et passim (noplatonizmus) Gandillac, Maurice de: Pseudo-Dionüsziosz. In: Gerhard Ruhbach–Josef Sudbrack: <i>Nagy misztikusok</i>. Budapest, Kairosz Kiadó, 2005. 79–94. Gombrich, E. H.: <i>Icones smbolicae</i>. A szimbolikus kifejezés filozófiai és ezek hatása a művészetekre. In: Pál József (szerk.): <i>Az ikonológia elmélete</i>. Ikonológia és műértelmezés 1. Szeged. 1997. 31–114. Sabira Stahlberg: <i>Moon Soon</i>. Helsinki, Colorit. 2023.		

9. A szakmai területek és a szakterület reprezentatív munkáltatói elvadásainak összhangba hozása a tantárgy tartalmával

Az ARACIS kritériumainak megfelelően a doktori iskola együttműködik a szakmai és a társadalmi-gazdasági szférák képviselőivel, különösképp az erdélyi múzeumokkal és a Kriza János Néprajzi Társasággal. A tantárgy tartalmilag összhangban van mind az érvényben lévő hazai tanrend tanegységeivel, mind a magyar és nemzetközi felsőoktatási intézményekben oktatott (azonos vagy hasonló) tanegységekkel a tantárgy tartalma a nemzetközi és a magyar néprajzi szakirodalom klasszikus és kortárs kézikönyveire, forráskiadványaira és periodikáira egyaránt alapoz a tanegységért felelős egyetemi oktatót a tudományterület szakembereként tartják számon (l. tudományos cím, publikációs lista, hazai és nemzetközi konferenciaszereplés)

10. Értékelés

A tevékenység típusa	10.1 Értékelési szempontok	10.2 Értékelési módok	10.3 Ennek aránya a végső jegyben
10.4 Előadás	az előadások és a szemináriumok alkalmával elhangzottak, illetve megbeszéltek alapos ismerete; az ajánlott irodalom áttekintése a félév során megbeszélte témakörökről alkotott saját	- <i>Kollokvium</i> a kurzus anyagából az óravázlatok és az előírt szakirodalom alapján	50%

	vélemény kinyilvánítása és argumentálása		
10.5 Szeminárium	• aktív jelenlét• munkavégzés, magatartás• önállóság• együttműködés• hatékonyság• a kijelölt írásbeli feladatok elvégzése (szerkezet, tartalom, szakirodalmi hivatkozás)	- Szeminárium vezetése és szemináriumi dolgozat (7-8 oldal = 15 000 N) bemutatása.	50%
10.6 Minimális követelmények			
• a kurzus alapfogalmainak ismerete és adekvát használata• a kurzus témaköreinek alapvető szakirodalmában való tájékozottság• a vállalt szemináriumi téma bemutatása, a kérdés szakirodalmában való tájékozottság• a szemináriumi dolgozat elkészítése és határidőre történő elküldése			

A kitöltés időpontja	Az előadásért felelős tanár aláírása	A szemináriumért felelős tanár aláírása
2023. április 23.		